

Rechter versterkt positie van franchisenemer

Jan-Willem Kolenbrander

In 'Franchiser kan keten eerder aanklagen om foute prognose' (FD, 3 maart 2017) werd aandacht besteed aan een uitspraak van de Hoge Raad. De uitspraak komt erop neer dat franchisenemers die zijn gedupeerd door foutieve exploitatieprognoses, hun franchisegever gemakkelijker aansprakelijk kunnen stellen voor de schade die zij daardoor hebben geleden.

Voorheen moest een franchisenemer altijd bewijzen dat er fouten in de prognose zaten én dat de franchisegever van die fouten op de hoogte was, maar daarover had gezwegen. De Hoge Raad oordeelde begin vorig jaar dat een franchisenemer niet hoeft te bewijzen dat de franchisegever op de hoogte was van de fouten als de betreffende prognose door de franchisegever zelf is opgesteld.

Dat betekent dus dat een franchisenemer niet altijd meer hoeft te bewijzen dat een franchisegever wist van de fouten in de prognose, hetgeen in de praktijk vaak ook lastig was. Maar ondanks deze verlichting kan het voor een franchisenemer moeilijk blijven het bewijs te leveren dat de prognose fouten bevat.

De Wet Acquisitiefraude, die op 1 juli 2016 inging, kan de franchisenemer daarin van pas komen. Op grond van deze wet keert de bewijslast om, zodat de franchisenemer in een gerechtelijke procedure niet meer hoeft te bewijzen dat de prognose wél fouten bevat, maar zal de franchisegever moeten bewijzen dat de prognose géén fouten bevat.

De minister van Economische Zaken meldde in 2016 dat de Wet Acquisitiefraude ook van toepassing is op rechtszaken waarbij de franchisenemer zich op het standpunt stelt dat hij een foute prognose heeft gekregen. Een uitspraak van de rechtbank Zeeland/West-Brabant van eind november 2017 bevestigt dat de bewijslast op grond van de Wet Acquisitiefraude dan omkeert. Ook oordeelt de rechter dat het voor de toepassing van de Wet Acquisitiefraude niet uitmaakt of de franchise-

Omkering bewijslast is voor franchisenemer nuttig hulpmiddel bij foutieve prognoses

overeenkomst voor of na de ingangsdatum van deze wet is aangegaan door partijen.

Hiermee krijgt een gedupeerde franchisenemer dus wederom een nuttig hulpmiddel in handen, al moet hij zich niet op voorhand rijk rekenen. Zijn bewijslast is bij aanvang weliswaar aanzienlijk verlicht, maar als de franchisegever vervolgens aannemelijk maakt dat de prognose helemaal geen fouten bevat, dan zal de franchisenemer alsnog overtuigend (tegen)bewijs moeten leveren.

Verder is het de vraag in hoeverre een franchisenemer zichzelf een dienst bewijst door een kostbare en langdurige gerechtelijke procedure aanhangig te maken zonder eerst het nodige huiswerk te doen omtrent de (on)deugdelijkheid van de verstrekte prognose.

Kortom, de Wet Acquisitiefraude kan een nuttig hulpmiddel blijken voor franchisenemers die menen gedupeerd te zijn door een foutieve prognose, maar een (te) blind vertrouwen in deze wet kan hun uiteindelijk duur komen te staan.

Jan-Willem Kolenbrander is franchiseadvocaat bij De Clercq Advocaten Notariaat.